

חַת־ת לַיּוֹם שְׁלִישִׁי פְּרֻשֵׁת בַּלֵּק (בְּחוֹ"ל חֵקֶת-בַּלֵּק) ח' תמוז, ה'תשפ"ג - שְׁנַת הַקְּהֵל

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / שְׁלִישִׁי עִם רִשׁוֹי

בלעם החליט ללכת לבלק תוך תקווה שיוכל לקלל את בני ישראל ולזכות בכבוד רב. בחמש היום לומדים מה קרה בדרך.

בלעם ניסה לקלל את בני ישראל: בלעם התעורר מקדם בבקר. הוא היה מאד נרגש ללכת עם השליחים ממואב ולקלל את בני ישראל. הוא גם קוה שה' יחשב שאם הוא מתעורר כל כך מקדם לבצע דברים רעים, למה בני ישראל לא משכימים בבקר כדי לבצע דברים טובים? זה יגרם לה' לכעוס על בני ישראל (אבל הוא שכח שאברהם אבינו כבר קם השכם בבקר כדי לעשות את מה שה' רצה שיעשה בנסיון העקדה, והזכות הזו עומדת לבני ישראל לנצח.

האתון של בלעם סרבה ללכת: ה' לא כל כך שמח בלשון המעטה שבלעם הולך למרות שידע שה' לא רצה שילך. ה' שלח מלאך לחסם את השביל ולעצר את בלעם. זה גם לטובתו של בלעם שהוא יעצר, כך הוא לא יענש. בלעם לא ראה את המלאך, אבל האתון שלו כן ראתה. היא סטתה מהשביל כדי שלא להיות בדרך של המלאך. בלעם הכה את האתון כדי שהיא תשוב לשביל. המלאך נצב לפניו שוב בהמשך השביל. והאתון נלחצה קרוב לקיר כדי שהיא לא תתנגש במלאך. כשהיא זזה הצדה היא מחצה את הרגל של בלעם. בלעם הכה אותה שוב כדי שתחזור חזרה לשביל. בפעם הבאה שהמלאך נעמד לפניו, לא היה לאן לפנות והאתון רבצה תחתיה. בלעם כעס מאד והכה אותה שוב! שלושת הפעמים האלו שבהם דרכו של בלעם נחסמה, באו לרמז לבלעם שלא ילך לקלל את ישראל. רש"י מסביר מהם שלושת הרמזים.

האתון של בלעם מדברת: התחולל פאן נס גדול מאד! האתון החלה לדבר ואמרה: "מדוע הכית אותי שלוש פעמים?" בלעם אמר "בגלל שביישת אותי!". השליחים של מואב צפו במתרחש ושאלו את בלעם מדוע לא לקח סוס במקום האתון. בלעם שיקר ואמר שהוא השאיר את הסוס לאכול בשדה, אבל האתון אמרה: "זו לא האמת, אני האתון שלך ואין לך שום סוס". בלעם ענה שנכון, אבל הוא רק

משתמש באתון כדי לשאת דברים. האתון אמרה: "מאז ומתמיד רכבת עלי" ובלעם ענה, "רק בפעם הזו" האתון אמרה שוב: "האם אינני האתון שתמיד נהגת לרכב עליה?" לבלעם לא היה כבר מה לענות והאתון שאלה "האם בדרך כלל אני שומעת לקולך?" בלעם היה חייב להודות שהאתון בדרך כלל מקשיבה לו.

בלעם מדבר עם המלאך: ה' כעת פקח את עיני בלעם לראות מה שהאתון ראתה, שיש מלאך שעומד, חרב שלופה בידו והוא חוסם את הדרך. בלעם השתחוה. והמלאך אמר לו שהאתון הצילה את חייו. אם היא לא הייתה סוטה מהדרך, המלאך היה הורג את בלעם. בלעם הודה שהוא חטא בכך שהכה את האתון אבל עדין לא הרגיש שיש משהו רע בכך שהוא הולך לקלל את בני ישראל. "ה' אמר לי שאני יכול ללכת אם אני רוצה" הוא אמר. המלאך אפשר לו ללכת אבל הזהיר אותו שוב- שהוא יוכל לומר רק את מה שה' אומר לו לומר.

בלק שאל את בלעם, מפני מה לא הגעת קודם: בלק יצא כדי לפגוש את בלעם ושאל אותו "מדוע לא הגעת בפעם הראשונה שבקשתי ממך להגיע? האם אתה חושב שאינני יכול לכבד אותך מספיק? בלק לא הבחין אבל הוא התנבא כאן נבואה. שהוא לא יתן לבלעם שום כבוד, הוא יתבייש בסופו של דבר במקום זאת. בלעם אמר, אמנם אני כאן כעת, אבל אוכל לומר רק את מה שה' ישים בפי.

תהלים / יום ח' לחדש פרקים מ"ד- מ"ח

לפני פרק מ"ח (כמו במרבית הפרקים) כתובות מספר מלים המסבירות על מה מדבר בפרק. ההקדמה לפרק הזה מספרת כי בפרק מדבר על מה שיהיה בשמיים יבוא. עד כמה ירושלים תהיה יפה וכיצד נקריב קרבנות ונראה את התגשמות כל הנבואות שהנביאים נבאו על אחרית הימים. באחד הפסוקים כתוב: "ישמח הר ציון"- שאפילו ההר ישמח בבואו של משיח.

תניא / אגרת התשובה פרק א' (ח' תמוז שנה פשוטה)

אתמול למדנו על שלושת הסוגים של העברות שאדם צריך לעשות תשובה עליהם. היום האדמו"ר הזקן מלמד אותנו כיצד לחזר בתשובה.

מצות התשובה אינה כה קשה. האדם צריך רק להחליט החלטה חזקה שהוא לא יתנהג שוב בדרך הרעה.

ההחלטה הזו אינה רק על עברה ספציפית שהוא עבר מבין שכשאדם עובר עברה הוא נעשה נפרד חס ושלום מה'.

ולכן לא מספיק רק לומר שהוא לא יעבור את העברה הזו שוב. ההחלטה שלו צריכה להיות שהוא יעשה כל מה שה' רוצה, יקים את כל המצוות. בדרך הזו הוא יתחבר מחדש לה' והתשובה שלו תהיה משלמת.

ישנם דברים נוספים כמו לתת צדקה, או צום שיכולים לעשות. אבל הם אינם חלק מהמצוה של תשובה כפי שנראה בעז"ה בהמשך.

היום יום / ח' תמוז

עקר האהבה של ה' לאברהם אבינו היא כיון שקרב אנשים נוספים ליהדות

אברהם אבינו, הראשון מהאבות היה חשוב במיוחד בעיני ה', עד כדי כך שכל העם היהודי בא ממנו. ה' העמיד את אברהם בפני עשרה נסיונות קשים כדי להראות עד כמה הוא מחבר וקשור לה'. (כמו

השלכתו לכבשן האש אצל נמרוד אחרי ששבר את פסלי העבודה זרה של אביו, לך לך- לנדוד בלי לדעת אפלו לאן רק בגלל שה' אמר, ולבסוף הנסיון הגדול מכלם להקריב את יצחק בקרבן בעקדה).

אברהם אבינו עמד בכל הנסיונות. אבל זו לא היתה הסבה העקרית שבגללה ה' כל כך אהב אותו. למה ה' אהב את אברהם? בגלל שהוא למד את הבנים שלו ואנשים אחרים שסביבו כיצד להתקרב לה' ולקיים את דבריו- ודוקא הלמוד שאברהם למד לאנשים אחרים, היה מאד מיחד בעיני ה'.

ספר המצוות / מצות עשה קנ"ג

בספר המצוות היום לומדים את אותה מצוה, **מצות עשה קנ"ג**. שבית הדין צריך לקבוע לוח שנה ולהחליט מתי מתחילים החדשים והשנים.

רמב"ם / הלכות קדוש החדש פרקים י"ח, י"ט, הלכות תעניות פרק א'

ברמב"ם היום מסיימים את הלכות קדוש החדש. לומדים עוד כיצד בית הדין יודע האם העדים אומרים את האמת לגבי ראית הלבנה. הם עושים חישובים כדי לדעת האם זה אפשרי לראות את הירח בלילה מסים.

אולם רק בגלל שישנו ירח חדש אין הפונה שכל אחד יכול לראות זאת. לפעמים הירח מאוד נמוך בשמים וכדי לראותו יש להיות על פסגת הר או הוא עלול להסתתר מאחורי עננים. הרמב"ם מסביר מה עושים בבית הדין אם אף אחד לא ראה את הירח במשך חדשים רבים. הם לא יכולים פשוט להחליט שעכשו כל חדש יהיה בן שלושים יום כיון שזה יבלבל את הלוח. בית הדין עושה מתכנת כפי שעושים בימינו. חדש ארוך, וחדש קצר, כך אפלו אם אין עדין ראיה, היהודים בכל זאת ישמרו את לוח השנה הנכון.

אחת השאלות שבית הדין שואל את האנשים היא "לאיזה כוון פנה הירח כשראיתם אותו?" הרמב"ם מסביר שבית הדין יודע האם התשובה שלהם הגיונית. זה תלוי היכן נמצאת השמש החלק שאנו רואים מהירח הוא בגלל שהשמש זורחת עליו וגורמת לו להאיר. (אפשר לערוך נסוי כזה בעזרת כדור ופנס בחדר חשוך) המסלול של השמש סביב כדור הארץ והמסלול של הירח אינם כמו שני עגולים על פסת ניר. הם שניהם פונים בכוונים שונים לכן לפעמים השמש יכולה להיות גבוהה יותר או נמוכה יותר בשמים מאשר המקום של הירח. היות והשמש מאירה כלפי מטה לירח, או כלפי מעלה לירח, הדבר גורם לירח להראות כאלו הוא פונה לכוונים שונים (אפשר לנסות זאת עם הפנס, טוב). הרמב"ם אומר איך לחשב זאת בעצמנו כדי שנוכל לדעת לאיזה כוון הירח אמור לפנות בראש חדש.

~

מתחילים סדרה חדשה של הלכות על **התעניות** שחכמים קבעו לכל העיר. אם קרה חס ושלום מארע מפחיד, עלינו להתפלל לה' כמובן וגם לצום ולבקש מה' לעזור לנו. הרמב"ם דן מי צריך לצום ומתי לא אמורים לעשות כזה צום.

הרמב"ם אומר שאם אדם אומר שהדבר קרה במקרה, זו רשעות. ה' רוצה שנעשה תשובה ואם אומרים שזה רק קרה על פי טבע, הדבר ימנע מאתנו מלעשות תשובה כראוי ולא נוכל לקבל את הברכות המיוחדות של ה'.

הרמב"ם אומר שאפלו אם מתרחשת בעיה לאדם אחד בלבד הוא גם יכול לצום ולעשות תשובה. (בימינו, אומר הרבי, לא לצום- להמנע מאכילה אלא במקום זאת לעשות תשובה, לקבל עלינו החלטות טובות ולתת תוספת לצדקה) אולם בימים מיוחדים אסור לנו לצום אפלו על מנת לעשות תשובה דגמה

דְּרָכֵי הַחֲסִידוֹת / הַתְּקַשְׁרוֹת

פֶּעַם (בְּכִסְלוֹ תרצ"ג) הָאָדְמוֹר הַרְיִי"צ יָשָׁב בְּחִדְרוֹ בְּעֵינָיִם עֲצוּמוֹת וְחָלֵם חִלּוּם. אָבִיו, הַרְבֵּי הַרְש"ב, נִגְלָה אֵלָיו וְאָמַר "לָמָּה יֵשׁ מִשְׁהוֹ שְׁמִפְרִיעַ לָךְ? הַבַּיִת שֶׁלְךָ מָלֵא בְּאוֹר בְּלִילָה!"

הַרְיִי"צ פָּתַח אֶת עֵינָיו וְרָאָה אֶת הַיָּרֵחַ מְאִיר מִבְּעַד לְחִלּוֹן. אָבֵל הוּא יָדַע שֶׁלֹּא לְזֹאת הַתְּפִיחַ אָבִיו. הוּא נִעְמַד וְהִתְהַלֵּךְ סָבִיב הַבַּיִת. כְּשֶׁהִסְתַּכֵּל לְתוֹךְ חִדְרֵי הַסְּפָרִים שֶׁלוֹ, הוּא רָאָה אֶת הַרְבֵּי יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד.

הַרְבֵּי הַרְיִי"צ הֵבִיךְ אֶת הַתְּפִיחַ, זֶה מָה שֶׁמָּלֵא אֶת הַבַּיִת בְּאוֹר. הוּא שָׂמַח מְאֹד וּבְאוֹתוֹ יוֹם גָּלָה לְרַבֵּי כַּמָּה דְּבָרִים מִיְחָדִים.

גְּאוּלָּה וּמְשִׁיחַ / ה' מִבְּטִיחַ שְׂיֹצִיא מִהַגְּלוּת

מְקַדָּשׁ לַע"נ סְבַתְנוּ הָאֱהוּבָה מְרִים צִימְעַל בַּת הַרְבֵּי יוֹסֵף בְּרוּךְ ע"ה פְּרִיזְמָן

הַנְּבִיא יִרְמְיָהוּ חָי בְּזְמַן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ הַשְּׁנִי. הוּא רָאָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל אֵינָם מִתְּנַהֲגִים כְּפִי שְׁצָרִיכִים לְהַתְּנַהֵג וְה' נָתַן לוֹ נְבוּאוֹת רַבּוֹת לְהַזְהִיר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

מְרַבֵּית הַנְּבוּאוֹת הָאֵלוּ מְאֹד עֲצוּבוֹת וּמְנַבְּאוֹת עַל הַחֲרָבָן. עִם כָּל זֶה יִשְׁנֶן נְבוּאוֹת שְׂמֵחוֹת מְאֹד מִפְּרִסְמוֹת עַל זְמַן בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ.

אֲתָמוּל לְמַדְנֵנוּ פְּסוּק עַל כֶּךָ שֶׁהַגּוֹיִים יִדְבְּרוּ עַל כֶּךָ שֶׁה' יִקְבֹּץ יַחַד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.

זֶהוּ הַפְּסוּק הַבָּא:

כִּי פָדָה ה' אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חֲזַק מִמֶּנּוּ

כִּי פָדָה ה' אֶת יַעֲקֹב - ה' פָּדָה- הוֹצִיא אֶת יַעֲקֹב- עִם יִשְׂרָאֵל- מִהַגְּלוּת

וּגְאָלוֹ מִיַּד חֲזַק מִמֶּנּוּ - הִצִּיל אוֹתוֹ מִיַּד הַגּוֹיִים שֶׁחֲזָקִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.

אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה אוֹמְרִים גַּם בַּתְּפִלָּה. יוֹדְעִים הֵיכָן?

(רָאָה יִרְמְיָהוּ ל"א, י"א)